

Pomáhať,
aby to všetci
cítili

str. 2

ZOO otvorila
svoje brány

...

str. 5

Kam dokráčal
a kam smeruje
novoveský futbal...

str. 8

Spišský

PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

1 jún 2018

editoriál

Osmičkové roky asi majú na-
ozaj niečo do seba. Naši
hokejisti síce na olympiáde
a majstrovstvách sveta diery do sve-
ta neurobili, ale porazili ako jediní
olympijských víťazov a remizovali
s majstrami sveta. Škoda, že niečo
podobné nebudú mať šancu urobiť na
bližiacich sa majstrovstvách sveta aj
naši futbalisti. Šancu dostanú iní špor-
tovci na letnej olympiáde. Nepochy-
bujem, že niektorí dokážu zažiarieť.
V roku 2018 sa svojich funkcií vzdali
Fico a Kaliňák. Namiesto toho, aby
vyriešili vraždu nepohodlného novi-
nára a jeho priateľky. V tomto roku
prebieha aj najneobyčajnejšia predvo-
lebná rekonštrukcia ciest a chodníkov
v našom meste. A na konci roka nás
čakajú komunálne voľby. Súčasný
primátor mesta už kandidovať nechce.
Opäť tak ukázal ako ovláda ume-
nie včas odísť. Podobne ako v prípade
prechodu z HZDS do Smeru. Roky
1948, 1968 i 1988 (Sviečková mani-
festácia) sľubovali najprv nádeje, na-
koniec však priniesli sklamanie. Ho-
vorí sa „trikrát a dost!“ a verím, že to
bude platiť. Aspoň pre Novovešťanov.
Rok 2018 by mohol znamenať návrat
k otvorenosti, koniec úradnickej aro-
gancie, podozrievavosti a ukončenie
atmosféry strachu. Spišská Nová Ves
a jej obyvatelia si určite zaslúžia nie-
čo nové, čo nás konečne prenesie do
21. storočia. Ak padne osmička na
bok, stane sa z nej symbol nekoneč-
na. Snáď tak neskončia aj nádeje ľudí,
ktorým sa nepáčia metódy ako rodin-
kárstvo, politikárčenie, rozdeľovanie
funkcií podľa straníckej príslušnosti,
mediálna demagógia apod. Predvo-
lebná kampaň už čoskoro prepukne.
Tak vám všetkým prajem zdravý od-
had úprimnosti sľubov jednotlivých
kandidátov, aby nám tá osmička ne-
spadla na bok. Namiesto nekonečna
by som rád počul slovo: „Konečná!“

-le-

AHOJ, LETO!

Trochu predčasný pozdrav, ale, ruku na srdce, kto z nás už teraz nemyslí na čas
prázdnin a dovolení? Máme sa na čo tešiť. Máme sa na čo tešiť? Áno, aj nie.

Pár dní voľna, kúpanie, grilo-
vačky, orosená dvanásťka pri
západe slnka, veľa akcií na
námestí, to všetko je tá trblietavá
stránka leta. Úpaly, kliešte, komáre,
preplnený Slovenský raj, horúčavy,
ktoré nedajú spať ani v noci, to nás
ale určite čaká tiež. Leto je zároveň
obdobím, kedy do Spišskej Novej
Vsi prichádza najviac turistov. A te-
raz nemám na mysli Spišské trhy,
kedy sa k nám presunie celý okoli-
tý vidiek, od Hrabušíc, až po Granč
Petrovce. Prídu k nám ľudia nielen

z celého Slovenska, ale určite z ce-
lého sveta. A práve pred nimi mô-
žeme urobiť nášmu mestu najlepšiu
reklamu. Čistým mestom, ponukou
kvalitných služieb a priateľským sprá-
vaním sa nás, Novovešťanov. Lepšiu
reklamu mu urobiť nedokáže nikto.
Osobná skúsenosť turistov je nepo-
rovnateľne silnejšia ako všetky iné
reklamné metódy. Ja sám som mal to
šťastie a navštívil som viacero kra-
jín. Dodnes najradšej spomínam na
tie, kde som stretol príjemných ľudí,
ochotných pomôcť a poradiť. Akoby

som z nich cítil, že si prajú, aby som
sa v ich meste cítil, čo najpríjemnej-
šie. To málo - úsmev a ochotu, môže-
me bezplatne dať aj my. Ako sa u nás
hovorí „šicko zo šickym skapčano“. Za
tak málo, môžeme dostať veľa. Ces-
tovný ruch je pre naše mesto do
budúcnosti nenahraditeľný. Máme
čo ponúknuť. História, špičkové
reštaurácie, aké-také doplnkové slu-
žby a atrakcie, ale bez úprimne srdeč-
ného prijatia návštevníkov mesta to
fungovať nebude. Letu zdar!

-le-

šuškanda

Ani aprílové počasie nie je také nestále, ako dopravný
systém v našom meste. Jednosmerky a zákazy sa
menia tak často, že aj skúsení vodiči musia byť
nesmierne pozorní a ostražití.

Tam, kde sa jeden deň dalo
prejsť už na druhý deň sviati
zákazová značka. Niečo mu-
síme strpieť, veď sa opravujú cesty
a chodníky. Rád by som ale počul vy-
svetlenie, prečo sa tragické cesty napr.
na Baničkej, či Hviezdoslavovej ulici
neopravovali už pred rokom. Dnes by
už slúžili vodičom a s menšími ob-
medzeniami by sa opravovali ďalšie.
Predvolebné aktivity, ktoré zažívame
každé 4 roky z nás robia tak trochu
Potemkinovskú dedinu. Spôsoby pat-
riace do minulého storočia nás len
utvrdzujú v tom, že súčasná generácia

vedenia mesta už je za svojim zeni-
tom. Určite pre mesto urobili veľa
dobrého, ale bez chýb určite neboli. .
A dopravnou novinkou je aj nové na-
stavenie semaforov na všetkých sve-
telných križovatkách. Vraj to prišiel
nastaviť nejaký odborník zo zahrani-
čia. Ešte som nestretol vodiča, ktorý
by povedal, že po novom je to lepšie
než doteraz. Akurát sa ešte predžili
kolóny, ktoré boli už aj predtým ob-
čas nekonečné. Keď to tak zrátam: pre
vodičov sa Spišská Nová Ves zmenila
na Babylon.

-le-

Byť primátorom znamená pomáhať, aby to všetci cítili

Končí sa volebné obdobie primátorov, starostov a poslancov v slovenských mestách a dedinách. V novembri si budú ich obyvatelia voliť nových. O túto poctu sa rozhodol v Spišskej Novej Vsi uchádzať aj Rastó Javorský, v súčasnosti poslanec zastupiteľstva v našom meste i v Košickom samosprávnom kraji. O dôvodoch a svojich prioritách nám prezradil viac v rozhovore.

■ Pán Javorský, prečo ste sa rozhodli ohlásiť svoju kandidatúru na primátora Spišskej Novej Vsi?

„Myslím si, že už na to dozrel čas. Verejne oznamujem, že budem v jesenných komunálnych voľbách kandidovať na post primátora v našom meste. Nechcem sa stať terčom zbytočných špekulácií a podozrievaní. Nemienim robiť akékoľvek politické obchody, či tajné dohody. Považujem za slušné oznámiť to voličom v dostatočnom predstihu. Nazbieral som dostatok životných, ale aj politických skúseností, aby som vedel, čo vedenie mesta so sebou prináša. Zároveň som presvedčený, že pracovať v prospech Novovešťanov sa dá ešte lepšie než v súčasnosti, že mestský úrad už potrebuje dostať nový vietor do plachiet, aby sa opäť rozbehol. Najmä smerom k občanom, od ktorých v posledných rokoch akosi, obrazne povedané, „odplával“. A mám ešte jednu, osobnú motiváciu. Rád by som v plnej miere naplnil to, čo mi od detstva vstúpilo do hlavy, srdca i duše moji rodičia - pomáhať iným je nielen pekné, ale doslova povinné.“

■ V podobnom duchu sa nesie aj slogan vašej predvolebnej kampane - „Pomáhať, aby to všetci cítili“. Ako môžete vysvetliť význam tých 5 slov?

Áno, je to iba 5 slov. Skrýva sa v nich ale všetko, čo mám v pláne pre Novovešťanov robiť. Už roky sa s nimi stretávam, rozprávam sa s nimi a pozorne počúvam ich názory. Práve ich názory sú motorom pre všetko, čo by som chcel v meste urobiť. Ak získam ich dostatočnú podporu a budem mať tú časť, stať sa primátorom mesta, budem každú sekundu práce v tomto úrade vedieť, že som v ňom iba vďaka nim. Ľuďom, ktorí vo voľbách verili, že im dokážem pomôcť. Na takýto záväzok som pripravený. Pomáhať, ale nielen tým, ktorí sú na pomoc odkázaní. Ale všetkým, pretože dobre viem, že väčšiu, či menšiu pomoc si zaslúžia a potrebujú aj podnikatelia, zamestnanci verejnej správy, rodičia detí, seniori, ale aj deti a mládež. Niekedy stačí drobná služba, či podpora a ľudia uveria, že sa o nich mesto zaujíma, že nepovažuje ich žiadosti a názory za nepodstatné. Dôveru Novovešťanov chcem splacať prácou, ktorá má zmysel a prinesie konkrétne výsledky.

■ Čo by to malo konkrétne znamenať? Aká je Vaša vízia Spišskej Novej Vsi po komunálnych voľbách?

Chcem aby bolo mesto krajšie, úspešnejšie, ústretovejšie voči svojim občanom a im aby sa v ňom žilo lepšie a bezpečnejšie. Tým nechcem povedať, že v súčasnosti je všetko zlé. To ani náhodou. Urobilo sa v uplynulých rokoch veľa a je na čom stavať. Ale aj vylepšovať a meniť. Tak napríklad služby mestského úradu. Každý kto ho navštívi musí pocítiť, že mu úradníci chcú a vedia pomôcť. V oblastiach ako je napr. vybavovanie stavebných povolení musí dôjsť k zjednodušeniu ich vybavovania. Naše mesto získalo niekoľko krásnych titulov, aj ten „Najkrajšie mesto“. Na druhej strane sa v rebríčku otvorenosti samospráv prepadlo takmer na dno. Je úlohou nového vedenia mestského úradu vrátiť Spišskú Novú Ves do špičky. Stať sa moderným a otvoreným mestom, v ktorom budú informácie nielen verejne dostupné, ale nebudú prekrúcané podľa potreby v médiách ako Informátor a TV Reduta. Priestor na názor musí mať každý, nielen víťazi volieb a ich priatelia. Úrad nesmie ignorovať nepríjemné otázky obyvateľov ani novinárov a úradníci nesmú trpieť pocitom neomynosti a nenahradiťosti. Musia pochopiť, že sú akýmsi servisom pre ľudí, ktorí ich platia zo svojich daní.

Povýšiť turizmus na priemysel. Dosť kvalitných služieb v tomto obore už naši podnikatelia ponú-

kajú. Verím, že s pomocou mesta, sa môže zvýšiť ich kvalita aj kvantita. Do celej tejto činnosti je potrebné zaviesť systém a koordináciu, ktoré v súčasnosti chýbajú.

■ A čo oblasti, ktoré sú originálnymi kompetenciami samosprávy, ako doprava, školstvo, sociálne veci apod.?

Naše školy a škôlky vyzerajú pekne. Pracuje v nich veľa schopných ľudí. Myslím si ale, že isté rezervy sa ešte nájdu. Najmä pri získavaní financií. Nielen z eurofondov, ale aj z množstva ďalších zdrojov, ktoré sú k dispozícii. Je potrebné dokončiť ich rekonštrukcie a školské športoviská musia byť dostupné verejnosti. Vo sfére poskytovania sociálnych služieb mi chýba systém. Ten musíme, v spolupráci s každým, kto takéto služby poskytuje, čo najskôr vytvoriť. Aby sme sa netrápili s problémami, akým je napr. dostupnosť stravovania pre seniorov. Súčasný stavebný boom na našich cestách a chodníkoch môže zdvzať k pocitu, že čoskoro bude doprava v meste dokonalá. Nechcem rozoberať kvalitu a neraz aj nekvalitu týchto prác a nekonečné problémy, ktoré vodičom i chodcom spôsobujú. Pozerám sa na dopravu v meste z inej perspektívy. Mám minimálne dve priority. Prvou je, v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom, kde pracu-

jem ako člen dopravnej komisie, vybudovanie odbočovacích pruhov k železničnému priecestiu pri sídlisku Západ I. A druhou je bezplatné cestovanie mestskou hromadnou dopravou v meste pre všetkých obyvateľov mesta, ktorí si riadne plnia svoje povinnosti.

■ Nespomenuli ste zatiaľ kultúru, šport a ďalšie voľnočasové aktivity... a najmä peniaze.

Aj tu som pripravený pohnúť veci vpred. Ako dlhoročný športový funkcionár rozumiem, ako sa robí profesionálny aj amatérsky šport. Chcem zaviesť systém výraznejšej podpory klubov pracujúcich s deťmi a mládežou - veď športovci robia mestu tú najlepšiu reklamu a máme talentov viac než dosť, len im treba vytvoriť dobré podmienky. Spišská Nová Ves by mala získať titul „Mesto kultúry“, čo ma nesmierne teší. Mojm priáním je taká ponuka kultúrnych podujatí, že by za kultúrou k nám začali vo väčšom dochádzať aj Popradčania. Nie naopak, ako to býva neraz v súčasnosti. A pýtali ste sa aj na peniaze. Spôsob ich používania je nutné zmeniť. Hovorím o prostriedkoch z mestskej kasy. Po kauzách s verejným osvetlením, cyklochodníkom, či rekonštrukciách ciest a chodníkov musíme s nimi narábať hospodárnejšie. Nepochybujem, že sa bude dať investovať viac a rozumnejšie. Tu chcem spomenúť aj úlohu mestských podnikov, ktoré by mali reálne naplňať mestskú kasu a zároveň sa rozvíjať. Obidva tieto trendy dnes nevidím. Zmeniť musíme ešte jeden jav. Rovnako musia dostávať prednostne zakázky v meste domáce firmy. Samozrejme v súlade so zákonmi. A ešte mi dovoľte spomenúť tému „voda“. Tú považujem za veľmi dôležitú. Chcem viac vody v meste, pretože je to pre ľudí zdravšie. Konkrétne plánujem obnoviť plážové kúpalisko, ale aj rybníky, či fontánu pred Redutou. Oživiť musíme Madaras park a v Schullerlohu vybudujeme športovo-rekreačnú zónu pre letné aj zimné aktivity. Rovnako aj rozšíriť sieť cyklochodníkov a chodníkov pre korčuliarov. Napríklad o okruh okolo letiska. A na záver mi dovoľte vysloviť ešte jedno prianie. Veľmi mi záleží na podpore komunitného života v našom meste. Chcem urobiť veľký krok vpred v tom, aby sa ľudia lepšie medzi sebou spoznávali, aby cítili hrdosť, že sú obyvateľmi tej ktorej časti Spišskej Novej Vsi a mali chuť aj sami urobiť niečo pre to, aby bolo naše mesto ešte krajším a lepším miestom na život.

Ďakujem za rozhovor.
-le-

UMENIE V PARKU

Už 3. rok po sebe ožije park v srdci Spišskej Novej Vsi umením. Nezvyčajný priestor na výstavu, pod holým nebom, opäť poskytne možnosť ukázať svoje práce amatérskym výtvarníkom a fotografom.

Sútážná výstava „Umenie v parku“ opäť pomôže zatiaľ málo známym talentom a na druhej strane originálnym spôsobom skrášli beztak krásne námestie. „Ani tomu nemôžem poriadne uveriť, že organizujeme už tretí ročník Umenia v parku. Teším sa najmä z toho, že sa Umenie v parku udomácnilo v našom meste a dostane sa tak aj k obyčajným ľuďom, ktorí by nikdy do galérie nevkráčali. A to je jeden z hlavných cieľov projektu. Som rád, že si ho ob-

ľúbili naši ľudia v Spišskej, že sa páči návštevníkom nášho mesta a hlavne, že sa ujal aj medzi neprofesionálnymi umelcami, ktorí sa v hojnom počte prihlasujú. Už teraz som plný očakávaní, aké diela nám predstavia a teším sa na prechádzky v parku,“ zdôveril sa autor myšlienky projektu, Tomáš Cehlár, predseda OZ Život v meste.

Do súťaže sa môžu prihlásiť neprofesionálni výtvarníci a fotografi od 15 rokov.

Viac informácií o prihlásení nájdu záujemcovia na adrese www.osvetasnv.sk Spišské osvetové stredisko nominuje 3 člennú odbornú porotu, ktorá vyberie najlepšie diela a tie budú následne spracované do tlače a vystavené. Výsledky súťaže budú oficiálne vyhlásené a ceny odovzdané na vernisáži, ktorá sa uskutoční dňa 19. júla 2018 o 18.00 hod. pri Fontáne pred Evanjelickým kostolom v Spišskej Novej Vsi. Uzávierka odovzdania súťažných prác je 5.6.2018!

-le-

HREBENDOVKA DRUHÁ

SPIŠSKÁ NOVÁ VES- DEDINKY- HRABUŠICE- LEVOČA

24.- tého mája som sa opäť navliekol do turistického, na pleciah vyložil svoje „pašerácke krosná“ a o ôsmej podupával pred radnicou v našom meste. Úvod nezačal najlepšie, lebo zo slúbenej zostavy, ktorá sa mala so mnou vydať na cestu, prišla nakoniec len Mirka z rádia Regina a tak sme sa, ako duo starnúceho realistu a mladej idealistky, vydali na cestu do Smižian.

Prešli sme klasikou cez rampy a našou prvou zastávkou bola Obecná knižnica v najväčšej slovenskej obci. Po príjemnej hodinke, v spoločnosti Smižianskych žien sme nabrali smer Spišský Štvrtok a pri Arnutovciach odbočili vľavo, do Spišských Tomášoviec. Pre vodičov sme asi vyzerali, ako komická dvojica, ja s batohom na pleciah, Mirka s mikrofónom v ruke. Lebo ma cestou spovedala, čo to vlastne, na cestách po Spiši, vystrájam. Len čo sme začali za dedinou stúpať k lúkam pri Tomašovskom výhlade, blížili sa k nám, od západu, tmavé mračná, oblohou sa prevažovali blesky a aj hrmelo, čo potom v relácii ocenia najmä poslucháči Rádia Regina. Prvý nápor búrky sme prečkali, spolu s niekoľkými ďalšími turistami pod prístreškom a keď sa zdalo, že pršať prestáva, vybrali sme sa na Tomašák. Tu sa moja rozhlasová a turistická partnerka so mnou rozlúčila a ja som išiel (v dobrej viere, že najhoršie je za mnou) ďalej.

Tomášovský výhľad

Akoby povedal môj syn: „Blahoslavení, ktorí uverili, hoci nepochopili.“ V doline Bieleho potoka sa ku mne pripojili viacerí spolupútnici: blykáčik, hromotník, dážďovec a lejak. A v ich spoločnosti som potom kráčal hodinu a pol až na Klauzy, kde som už bol taký mokrý, že keby som skočil do vodnej nádrže, mokrejší by som už byť nemohol. Cesta to bola strastiplná, lebo sa celý čas na kameňoch a koreňoch stromov, ba dokonca aj na lávkach, šmýkalo a aj pracovníci NP Slovenský raj sa pripojili k dobrodružstvu, lebo jeden mostík cez Biely potok bol, pre istotu, demontovaný.

Klauzy

O tom, že májové počasie je nevyspytateľné som sa presvedčil po chvíľke oddychu pod strieškou na priehradnom mure, lebo obloha sa začala rozsvetľovať, prestalo liať, potom aj pršať a keď som šliapal Tomašovskou Belou, v serpentínach, hore, ku Hýľu, začalo cez bučiny presvitať slnko. A ja som začal pomaly vyschnúť. Ale naozaj len pomaly. Ešte som skontroloval, či prežil mobil, ale hlavne fotoaparát a o hodinu som sa vyštvrel na planinu Geravy, kde sa na lúke popásali kone, akoby tu ani nepršalo.

Biely potok

Na záver môjho putovania prvého dňa som zostúpil do Dedínok, sadol v potravinokrčme k pivu a pustil sa do debaty s miestnymi chlapmi, lebo jeden z nich ma oslovil tak ľudsky, až mi srdce zapíšťalo: „Ty si mi dajaka povedoma kňura“. A keď sa do toho usmiala aj mladá krčmárka, bolo mi jasné, že som doma a deň číslo jedna sa dobre skončil.

Druhý deň ráno sa obloha tvárila, že bude pokračovať príbeh včerašieho dňa, akurát, že mi bolo jasné, že liať už nebude, lebo sa ochladilo a aj mraky sa skučeraveli, hoc nezosvetleli. Okolo futbalového štadióna na Dedinkách som vstúpil do lesa a hore a dole kopcom zostúpil k Stratenskej pile. Zahúkal jeden z troch vlakov, čo tu na trati Margecany- Červená skala, cez deň prefrčia a vošiel som do malebnej dediny Hnileckej doliny, do Stratenej. Pred tunelom pri hlavnej ceste som odbočil doprava, prešiel cez romantický Stratenský kaňon, znova ma to vyplulo na hlavnú cestu a okolo Srnčích skál som sa dostal až na rázceste Krivian. Asfaltka ma sprevádzala i naďalej, smerom na sever, po najromantickejšej

Kopanec

Blajzloch

autotrasy, čo vedie cez Slovenský raj, smerom na Kopanec. A Kopanec ma znova nesklamal. Nielen, že je krajínarky krásny, ale práve tu zakvitli i koberce toho najkrajšieho kvetu Slovenského raja- žltohlava európskeho.

Chvíľu oddychu v sedle, spomienka, ako som tu jednoducho synovi vysvetlil, čo je to rozvodie a ďalej, už po turistickej značke, dole na stranu Hornádu, cez bukové lesy, k vodnej nádrži Blajzloch. A aj tu ma čakalo prekvapenie v podobe ženicha a nevesty, čo sa prišli fotiť, asi do svadobného albumu. Nevestička si vysoko dvíhala svoje biele šaty, aby sa jej „nezagabali“ a ženich sa usmieval, lebo nevedel, čo ho čaká. Popri čistej vode Veľkej bielej vody som nakoniec dorazil až na Pilu a po krátkom oddychu ukončil doobedňajšie putovanie v reštaurácii Rumanka na Podlesku. Zvítanie s čašníčkou, s ktorou som v zime varil babajagaté, malé občerstvenie a už v celku príjemnom tempe som trasu druhého dňa dorazil v Hrabušiciach na námestí, celkom zákonite v krčme. I kvôli pivu, ale najmä preto, lebo ak chcete spoznať atmosféru dediny (a na obecnom úrade s vami jednoducho nepočítajú), to je to najvhodnejšie miesto. A opäť som sa nemýlil. Krčmárka mi načapovala „šercom vihodňara“, pustila sa do obeda, čo jej doniesla dcéra zo školskej jedálne a chlapík od vedľajšieho stola zabručal: „Mišku, to si ti?“ A tak sa aj druhý deň môjho putovania Spišom skončil dobre. Veď za celý deň nespada ani kvapka a aj v tutej karčme ma hlopi poznajú. Ostáva len pridať, že tu sa aj moja cesta druhej etapy predčasne skončila, lebo ráno ďalšieho dňa vyzeralo, ako na jeseň v októbri a tak si na dokončenie trasy z Hrabušíc do Levoče musím zopár dní počkať. A uzávierka novín jednoducho nepustí.

Michal Buza st.

FAKTY Z TRASY Č. 2:

spolu prejdených kilometrov: 57
prevýšenie: 570 m
čistý čas prechodu: 12 hod.
priemerná rýchlosť: 4,8 km/hod.

fotoreportáž:

VITAJTE V NAŠEJ ZOO

S HUSĽAMI PO SVETE - MOZARTIANA V GDAŇSKU II.

Kto navštíví Gdaňsk, navštíví aj Gdyniu a Sopoty. Toto trojmesto jenavzájom prepojené mestskou dopravou a tam, kde sa končí jedno mesto, začína sa druhé.

Gdynia je moderné, prístavné mesto otvorené svetu. Charakterizuje ho krásne nábrežie, kotviace lode, plachetnice, turisti, stánky so suvenírmi a vôňa smažených rýb. Hneď v prístave sídli oceánium. Tisíce rýb a morských príšer, mušle, akváriá – pastva pre oči milovníkov mora. Neďaleko nájdete Morskú akadémiu, ktorá má medzinárodné renomé. Študujú na nej aj Slováci.

Sopoty preslávilo najdlhšie drevené mólo v Európe, ktoré meria 511,5 metra. Konajú sa tam aj majstrovstvá sveta v plachtení, súťaž o Pohár Baltu vo windsurfigu a sopotský triatlon. Sopoty sú známe aj Slovákom. V Lesnej opere sa už 60 rokov organizuje Medzinárodný hudobný festival. Tu si sympatie získali Helena Vondráčková a Karel Gott a dodnes sú ich fotografie na pamätnej tabuli pri vstupe do areálu.

Gastronómia

Poľská kuchyňa je neobyčajne pestrá. Medzi tradičné jedlá patrí polievka žurek, bigos, pirohy, rôzne klobásky, údeniny, kyslá kapusta, zemiaky, mäso (obľúbené je aj konské), lesné huby, mliečne výrobky (bryndza, smotana) a sladkovodné i morské ryby.

Jedlo, ktoré mi osobne veľmi chutilo je „bigos“. Je to národný pokrm, ktorý sa pripravuje z teľacieho, bravčového, baranieho mäsa, hydiny, alebo aj zveriny. Okrem mäsa hlavnou zložkou je kyslá kapusta, huby, rajčiaky, cibuľa, cesnak a zo strukovín fazuľa. Jedlo má svoju nezameniteľnú vôňu a človeku po zavoňaní okamžite vybehnú slinky. Vďaka prístupu krajiny ku moru a obrovskému množstvu jazier (okolo 10 000) sú v Poľsku mimoriadne populárnym pokrmom ryby. Zo slakovodných sú najobľúbenejšie pstruh, štika či kapor. Z morských rýb sú pomerne dosť frekventované treska, makrela, losos a sleď. Až 30% Poľska tvoria zalesnené plochy, nie div, že v domácnostiach i reštauráciach je v častej ponuke divina, najčastejšie diviak, jeleň, zajac či lesní vtáci. Lesy sú aj rajom hubárov a zberačov lesných plodov. Jahody, podobne ako čučoriedky sa používajú v sezóne ako náplň do pirohov, čo som mal aj možnosť okúsiť a konštatujem, že mi to mimoriadne chutilo.

Mentalita

Poľiakom Slováci pripisujú množstvo vlastností a stereotypov, nie vždy lichotivých, ale radi a v hojnom množstve tam chodia nakupovať. Mnohí ľudia považujú Poľakov za špekulantov, ktorí vedú najlepšie zinkasovať od ľudí peniaze. Ja si myslím, že Poľiaci sú určite lepší obchodníci ako Slováci. Sú schopní predať všetko, aj to najhoršie a zarobiť. Možno to vyznie čudne, ale Poľiak to považuje za kompliment. Samostatná kapitola je jazyk. Poľština je s našim jazykom veľmi podobná, ale je tu veľa slov, ktoré sa píšú rovnako, ale majú úplne opačný význam. Asi všetci vedia, že poľsky „szukać“ znamená hľadať a „czerstwy chleb“ znamená starý chlieb, ktorý sa už nedá jesť. Tak ako si Poľiaci myslia, že slovenčina je pre nich mimoriadne vtipným jazykom, to isté si myslia Slováci o poľštine.

Záver

Niekoľko zaujímavostí o Poľsku:

- 1 | Takmer 35% zo 60 miliónov Poľakov žije v zahraničí. Veľké poľsky hovoriace komunity možno nájsť v USA, Kanade, Veľkej Británii, Nemecku, Austrálii, Brazílii a Argentíne.
- 2 | Názov „Poľsko“ pochádza z názvu kmeňa „Polanie“, čo znamená - ľudia, ktorí žijú na otvorených poliach.
- 3 | V období od 1600 – 1945 Poľiaci bojovali za slobodu 43-krát.
- 4 | Ak sa chcete v Poľsku dostať výtahom na 2. poschodie, musíte stlačiť

jednotku. Prvé poschodie je označené nulou.

- 5 | 90 % mladých ľudí v Poľsku má stredoškolské vzdelanie a 50 % má akademickú hodnosť.
- 6 | Poľiaci vypijú priemerne 92 litrov piva za rok.
- 7 | Poľsko sa môže pochváliť sedemástimi nositeľmi Nobelovej ceny, vrátane štyroch mierových cien a piatich cien za literatúru.
- 8 | Vo Wroclawi sa nachádza najstaršia reštaurácia v Európe. „Piwnica świdnicki“ je v prevádzke od roku 1275.
- 9 | Poľiaci milujú cukríky a čokolády.

Koncert v parku Oliwa.

Dobovo oblečené slečny.

Dobové oblečenie v štýle Mozarta.

Gdaňsk - centrum.

Prechádzka po pláži - Gdaňsk.

Člnkovanie v parlu Oliwa.

Asi preto najväčšia časť v každom obchode s potravinami patrí cukrovinkám.

- 10 | Poľské zásoby čierneho uhlia sa odhadujú na 45,4 miliárd ton, čo je dosť na pokrytie dopytu v krajine na 500 rokov.

- 11 | Paczka, alebo poľská šiška je jedným z najtradičnejších poľských múčnikov a piekla sa už za čias kráľa Augusta III. na začiatku 18. storočia. Najviac šišiek (až 100 miliónov kusov) skonzumujú Poľiaci posledný štvrtok pred Popolcovou stredu. Tento deň sa v Poľsku nazýva „Tučný štvrtok“.

12 | Poľska vodka Wyborowa je najstaršia značka vodky a má vyše 500 rokov.

- 15 | V Poľsku sa narodila Marie Curie Skłodowska - jediná nositeľka Nobelovej ceny v dvoch rôznych vedných odboroch. Aj astronóm Mikuláš Kopernik (1473-1543), ktorý ako prvý vyhlásil, že Zem nie je stredom vesmíru. Poľiaci dali svetu i jedného z najmilovanejších pápežov - pápeža Jána Pavla II. (1920-2005).

Do widzenia!

Peter Šterbák

ZOOLOGICKÁ ZÁHRADA OTVORILA OPAĽ SVOJE BRÁNY

Pribudli nové zvieratká i adoptívni rodičia

Novovešania i ľudia z celého regiónu útnú zoologickú záhradu v Spišskej Novej Vsi jednoducho milujú.

V novej sezóne, ako to už býva zvykom, pribudlo v ZOO niekoľko novínek. „Máme nový vchod do ZOO, lámam krotkým sme postavili nové chovné zariadenie, lev púšťový má rozšírený výbeh. Máme prírastky kôz kamerunských, kačiek pižmových a kôz walliských,“ vymenovala sezónne novinky šéfkla zoologickej záhrady, Jana Dzuriková.

V našej ZOO začali chovať aj dva úplne nové druhy zvierat. Jedným je jež bielo-bruchý a druhým ryba-sumček žraločí.

Zvieratká sú síce krásne, no vyžadujú aj veľa starostlivosti a financií. Preto si niektorí ľudia zvyknú zvierat adoptovať a prispievajú naň. Tento rok pribudli aj noví adoptívni rodičia. Natália Kiššová a Michal Turek si adoptovali tamarína pinčieho. Firma Euro central, ktorá prevádzkuje v Spišskej obľúbený zábavný park pre deti si vzala „pod svoje ochranné krídla“ leva púšťového, lemura kata, páva korunkatého, medveďa hnedého a lamu alpaku. Sú však i firmy a jednotlivci, ktorí sú takzvanými adoptívnymi rodičmi už niekoľko rokov. „Adoptívni rodičia prispievajú na vybrané zvieratá finančnou čiastkou, ktorú použijeme na krmivo, opravu, či rekonštrukciu,“ povedala riaditeľka zoologickej záhrady.

Vstupné do ZOO sa nezmenilo. Zo stavebných noviniek pripravujú výstavbu nového zariadenia pre leva, kráľa zvierat. Cez celé leto je pripravených niekoľko zaujímavých podujatí. Sezóna sa v ZOO končí 20. októbra, akciou Strašidelná noc. „S deťmi budeme vydlabávať tekvice a po ZOO pôjdeme v sprievode s lampiónmi.“

-sim-

FINESTRA - ZÁVAN TALIANSKA V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

Finestra. Značka, ktoré v sebe skrýva reštauráciu aj obchodík na Letnej ulici oproti Spišskému divadlu. „Sme dve prevádzky v jednom. Finestra al Italia-obchodík s talianskymi špecialitami, vínkom a darčekomým tovarom. A Finestra restaurant- reštaurácia a kaviareň,“ prezradil jeden zo šéfov podniku, Roman Pribula. Za svoje know-how majitelia považujú to, že ľuďom ponúkajú kvalitné jedlo, dobré víno v spojení s obchodíkom, kde si môžu sortiment aj zakúpiť. A to všetko pod jednou strechou. Obchod Finestra funguje od roku 2011, kaviareň s reštauráciou sa pripojili v roku 2016. „Urobili sme tak na základe myšlienky rozšíriť ponuku a dopyt našich zákazníkov o gastro špeciality talianskej kuchyne.“ Od ostatných prevádzok v meste, sa Finestra líši sortimentom. „Robíme si vlastné čerstvé cestoviny, ktoré sa bežne v okolí nevyrábajú. V Taliansku je čerstvá cestovina každodennou súčasťou tradičnej talianskej kuchyne. Usporiadávame oslavy vína: Sv.

Urban na Spiši. V máji sa uskutočnil už jeho tretí ročník.“ vysvetlil majiteľ spišsko-talianskeho podniku.

Vo Finestre si môžete posediť na terase, ale aj vo vnútri reštaurácie. Môžete tu zorganizovať rodinnú oslavu i stretávky. „Taktiež robievame eventy, catering a rôzne spoločenské akcie v Spišskej i mimo nej,“ povedal Bohumír Šmatlák. Rozširovať pre-

vádzku nateraz neuvažujú. Sú spokojní a vďační svojim zákazníkom.

-sim-

pozvánka na kultúru: BOL SOM PRI TOM

Priznám sa, že som sa v máji chystal na viacero kultúrnych podujatí, ktorými naše mesto oplýva, čoho svedectvom je aj fakt, že je už vo finále súťaže o MESTO KULTÚRY na rok 2019. Ale, ako to už v živote býva, na niektoré podujatia som sa dostal, na niektoré nie.

Začnem teda tým, kde SOM NEBOL PRI TOM, hoc som tam byť mohol. A podotýkam, že to mali byť moje chuťovky, lebo som divadelník telom, dušou, dokonca i kostýmom. Do SPIŠSKÉHO DIVADLA som vošiel s malou dušičkou a vychádzal s veľkým hnevom, lebo to, čo tu vystrojilo počasie (i akosi z minulosti prenesené technické nedostatky stavby), si asi v budove Reduty tak skoro za klobúk nedáme. Zamoknuté steny a zatečená elektroinštalácia budú ešte dlho triasť nielen kľúčkami dverí, ale aj celou kultúrnou verejnosťou mesta. A tak divadlo momentálne hrá na iných scénach, v kine na Mieri, v budove Matice slovenskej, v divadle v Levoči a najmä vonku, na zájazdoch. NEBOL SOM ani na premiére DIVADLA KONTRA, lebo som sa akurát túlal Spišom so svojim batohom kníh a dobrodružstiev a len som nazrel do vestibulu SPIŠSKÉHO OSVETOVÉHO STREDISKA, kde je ďalšia zo série

pozoruhodných výstav ČAROKRUHY s výtvarnými dielami Janky Brutovskej a v SLOVENSKOM TECHNICKOM MÚZEU, kde svoje modrotlačové fotografie prezentuje FILA.

Keď som cez propagáciu vo výklade MÚZEA SPIŠA uvidel, že sa tam od začiatku mája chystá výstava s názvom TO NAJ Z PRÍRODY, vedel som, že práve tam sa musím ísť pozrieť, už len preto, lebo ak dokážem pred niečím „dať klobúk dole“, tak je to rozhodne príroda. Svojou jednoduchosťou a krásou ma očaruje už viac, ako päťdesiat rokov. Výstava o flóre i faune Spiša je vytvorená, takpovediac cez profesorské náučné sito konca minulého storočia a napriek tomu, alebo možno práve preto, je táto prezentácia krás prírody, ktorú máme pod nosom, jasná a zrozumiteľná. Aj keď pre malých návštevníkov bude určite najväčším lákadlom výstava preparovaných zvierat, mňa okúzili (svojimi fotografiami i informáciami) panely na stenách. Lebo sa tu dozvieme toľko zaujímavého o rastlinách a zvieratách nášho kraja, že to kvantum informácií budete tráviť ešte hodnú chvíľu, keď opustíte budovu múzea. Ale jeden od-

52. Recept na dobrú náladu
KEMU LEPIŠ NA ŠVECE

kaz je z tejto výstavy dominantný: Na planéte zem nie sme sami. Zdieľame ju s neuveriteľnými spoločníkmi- rastlinami a zvieratami.

BOL SOM aj PRI TOM, keď sa tvoril program DNÍ HMORU NA SPIŠI a dúfam, že BUDEM aj PRI TOM, keď sa budú v našom meste, v dňoch od 7.-10. júna konať. A teraz si prihrajem aj

vlastnú polievocku, keď Vás pozvem, práve 7. júna na akciu ZÁBAVNÉ ČÍTANIE. Na terase Elara sa v rámci tohto programu predstavia najprv DÁVID a IVAN POPOVIČOVCI, ktorí od 10, 00 budú s deťmi kresliť svoje KOLIESKO NAVIAC, od 13, 00 vám v spoločnosti šarmantnej, ale aj výbornej volejbalistky Lenky Mihálikovej navarím „Lenčovku poľefku zos špisku viršlu“, od 15, 00 vám bude robiť spoločnosť jeden z najčítanejších slovenských spisovateľov JOZEF BANÁŠ. A od 17, 00 budú všetci títo kníh tvorcovia na autogramiáde pred kníhkupectvom Jarka. Súčasťou programov bude i čítanie z kníh, spomenutých autorov, dramatické a hudobné sprievodné vystúpenia, ale aj predaj literatúry so zaujímavými zľavami. Myslím, že priateľov kníh som namlsal až po okraj, pre ostatných je to pozvánka na príjemné a aj poučné strávenie pekného jarného dňa.

Michal Buza st.

VARIME PODĽA ABECEDI:
MONIKIN 3D OREHOVI MEDOVŇIK

Ja sebe daftere veci nemožem zapametac, aj kebi som čapal ginko každi dzeň. A Alc Hajmer je na mňa zakvačeni aj f karčme, bo je všeobecne zname, že jak udreš nad pejc piva, ta kolo stola už šedzja aj trome Hajmerovci a človek tam ňeha na koňec vlasnu hlavu. Šak aj zato ňehodzim do karčmi, kedz padze (bo tam furt zapomňem parazol), kedz mi vola šestra (mobil), kedz treba odemknuc bicigel' (kľuče), kedz čítam novinki (bril'e), abo kedz mi treba na budar (gače). Na jednej straňe je to dobre, bo tím padom hodzim do karčmoch pejc razi meňej a na druhej straňe plano, bo ľem raz pošedzim pri daskeľo pivoch a jak začnem hľedac parazol, mobil... a tak daľej, ta mušim obejsc pejc razi karčmoch vecej. Ešči čežši je zapametac sebe, jake mena maju karčmarečki a tak šicke volam jednoduhu Monika. (A stari Alc Hajmer, še može isc čuzgac na Cingirik) A aj zato je dñeškajši recept na 3D medovňik z Tatri od „Moniki“ a vi ňebudzece znac od fterej, bo scela zostac, jak še hvári v Novejši, v utajenim režime (a to ňe žadni kumšt, šak režim je u nas utajeni už, kedz kus, ta tricec roki).

Najsamperfši co tam šicko idze?
a/ cesto: pol kila hladkej muki, petnasc deka praškovi cuker, dzešec deka palmarin, jedno vajco, tri veľke ložki medu, ložečka sodi bikarboni, ložečka prašku do pečiva a pejc veľke ložki mľeka
b/ poľeva: petnasc deka na cenko posekane orehi, dzešec deka praškovi cuker, dvanasc deka palmarin, dva ložki medu
c/ polnka: jedna pľehofka salko, dvacec pejc deka smetol

Za druhe, jak še 3DEČKO robi?
Už z horenapisaneho je jasne, comu še medovňik vola 3D. Bo na ňeho treba urobic tri časci a potim ich ešči aj spojic, žebi buli kompatibilne. Rovnako jasne je aj to, že karčma „idze“ kedz v ňej obsluhuje 3D karčmarka. To znamena, že: 1. Dokaže ukazac veľki vistrih. 2. Diškuruje s hlopami o hokeju, ženoch i politike. 3. Doňeše pivo s penu, ňe s bublinkami. Poučni začatek mame za sebu, možeme začac pjesc orehoivi medovňik „ala Monika“. Na uvod vimješame poradňe cesto a ňehame ho falat času odľezec. Potim ho rozdzelíme na tri časci. Lapime pľech s nizkim, ešči ľepši

zos žjadnim krajom, pomascime, posipeme s muku a dame perfše dva časci upjesc do švetlohñeda. Jak je upečene, zošuhñeme na desku, naj kus vychladñe. Zakľa še tak staňe, možeme rozebrac, jak hvárimo mi na Brullke, analizovac, aspoň s jednu vetu perfše z troch D- veľki vistrih. Jak hlopi kuknu na obsah v ňim, kuk še zaroši, rozpoznac dvojeurofku od pejdzešatcentofki je f tu ranu komplikovane a jedno pivo hñed stoji, jak v Rakusku, štiri ojri. Ňezufajme, tota cena še v Europskej uniji za paru roki virovna (o pejdzešat roki ju dobehñe aj penzija), podzme robic poľevu na verch. Dva cesta zme upekl'i, trece položíme na halboku tepšu, nadžabeme na ňeho poľevu, co zme predtim rozpuščili v harencu a tjež upečeme. Jak še vidarilo, mame vlasňe tri cesta, dva prazne, jedno z magľajzom na verhu. Prišol čas šicko šumňe pospajac a aj pridac vetu o druhim D. Spravna kelnerka najsamperfši sluha, jaki je nazor mudrlantoch pri stole a až potim začne nadavac na treci utok, bo ňedava goli, na Maňku, bo ňedava, na predsedu ňemenovanej strani, bo dava svojim a na Gizku, bo dava každemu. Na spodek dame perfše cesto, natreme s ľekvarom (najľepši je viňičkovi, abo višňovi), potim pridame polnku, co zme zrobili tak, že salko zme prevarili na karamel a jak vychladlo, ta zmješali zos smetolom, na to druhe cesto, zaš ľekvar a polnku. A bo už vecej prazdneho cesta ňemame, ta nakoñec položíme cesto s poľevu. Lapime do ruki nožík, narucime odvažni ksicht a ešči sebe povjeme daco o trecim D, jak še čapuje spravne pivo. A tu še nazori rozhadzaju, jak medzera v karčmarkinim vistrihu. Vežňime sebe prikľad z Čehoch. Už skoro rok ňemaju vladu, každi nadava na každeho a karčmi aj tak funguju. Pivo še čapuje pomali, dľuho a na stol še noši s hrubu penu. A tota vam na krigľu, jak pijece, robi čarečku, taku, jak ma karčmarka vo vistrihu a vi na podpivňiku. Ostava pridac, že s nožíkom a odvážnim ksichtom ešči orežece okraje cesta, žebi bul 3D orehoivi medovňik rovni a orezane zjece, žebi še toten lakocinkovi kolačik ušol aj ostatnim A kedz ku vam pridu večar na naščevu podristac o ženoch, hokeju a politike, ta prešaltujce na počasje. Bo aj o tim še da dristac jednako. Dľuho a zbitočñe.

Bo jak (h)vari klasik:
JAK ŠE LAPI V KARČME O HOKEJU DRISTAC
MOŽE KARČMAREČKA DALŠE PIVA HISTAC
A JAK ŠE POTIM PREŠALTUJE NA POLITICKU SCENU
TREBA NA OBSLUHU PRIBRAC DALŠU ŽENU

Michal Buza st.

krížovka

Philippe Hériat:
multi-talentoaný francúzsky románopisec, dramatik a herec 1898 - 1971:
„Na život sa treba TAJNÍČKA 1 – 4.“ Autor krížovky: Albin Medúz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Vodorovne: **A:** ľudoop – pohla – samice jeleňov – práceneschopný, skr. - vari – farba na vajíčka – Nová Scéna, skr. **B:** smerom nadol – pravá ruka muža – okrem, básnický – vyrastanie – brat Kaina. **C:** ukradnutá – nepresvieti žiarom – zaužívaná. **D:** solmizačná slabika – zatrávnené kopce – TAJNÍČKA 4 – zimný dopravný prostriedok – ŠPZ okresu Rožňava. **E:** vôňa, v esperante – kostolný hud. nástroj – solmizačná slabika – najstaršia doba kamenná – energia, chuť. **F:** značka kalórie – vrátil úder – hra, po rusky – vrhal – Ivan doma. **G:** nech, po česky – vojenská pokrývka hlavy – preliat, po česky – mimo iného – je, po anglicky. **H:** Ázijský štát – typ ruských lietadiel (Antonov) - stával sa citlivým – vyvaľuj oči – pristávanie lietadiel. **I:** starý, po anglicky – ulica, skr. - TAJNÍČKA 3 – spojka – arabské mužské meno. **J:** predlož (doklady) – cesta v starom Ríme – vrch hlavy – požíval tekutiny – patriaci Edovi. **K:** zaciel' – tu máš, národnostne – podzemná skrýša – nezvracia.

Zvisle: **1:** pútalo iným smerom – jeden, po francúzsky. **2:** TAJNÍČKA 1 – dravý morský vták. **3:** súzvuk dychových hudobných nástrojov – pichám. **4:** v priebehu letu – tajná francúzska armáda (Organisaton de L'armée secrète) - poži (lieky). **5:** keď – starý, po maďarsky – zbavil kože – vo, po česky. **6:** iba – Český básnik (Jaromír) – nápev, hudobne. **7:** Aneta, domácky – tmel – klan, po anglicky. **8:** pral do zásoby – smútok. **9:** kino, po rusky – irídium, ch. zn. - aj. **10:** prežrel potravu – jestvujeme. **11:** nebuď žiarlivý – ukazovacie zámeno. **12:** priateľu, archaické oslovenie – a iné, kanc. skr. - dar rodičov neveste. **13:** pomocou zraku – voňavá prísada do prania. **14:** podarúinky – mužské meno – listnatý strom. **15:** možno – malé sito – jeden, po nemecky. **16:** obrnený transportér, skr. - valuta, skr. - časť SNV – ŠPZ okr. Levoča. **17:** TAJNÍČKA 2 – plaz sa – otrava. **18:** spraví bielym – opak starej. **19:** nezužitkuje potravu – patriaci Elovi. **20:** oslava – rímska šesťka.

Pomôcky:
AIR, ÁL, AMICE, AROM, EKRAN. EOLIT, IGRA, LAOS, OVO, UN, VIA.

PATRIOT ROZDÁVAL LÍSTKY NA OLYMPIC

Tak ako sme sľúbili, 4 našim čitateľom, ktorí správne odpovedali na našu otázku, sme darovali 4 voľné vstupenky na koncert skupiny Olympic. Osobne ich Sylvii Rusnakovej, Syse Rusnakovej, Petrovi Hozzovi a Mikulášovi Findurovi odovzdal Rast'o Javorský. Gratulujeme a veríme, že si koncert v Poprade užili. -ľeb-

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Tenis

Tenisti TK Spišská Nová Ves dosiahli na extraligových kurtoch prenikavý úspech. Juraj Simčák, Dominik Šproch, Michal Pažický, Jaroslav Pospíšil a Lukáš Klein sa v tomto roku prebojovali až do finále slovenskej extraligy, v ktorom na popradských kurtoch podľahli favorizovanej TK Slávií STU Bratislava 0 – 5. V semifinále však šokujúco, no úplne zaslúžene porazili TC Empire Trnava 4 – 3 a do

bojov o medaily sa dostali víťazstvom na TC Draci Matúškovo 5 – 0.

Volejbal

Pravdepodobne najväčší úspech v histórii mládežníckych súťaží sa podaril starším žiačkam VK Spišská Nová Ves. Tie na finálovom turnaji o majstra SR podľahli až vo finálovom dueli VM Senica 1 – 3, no strieborné medaily na hrudiach našich volejbalových nádejí boli obrovským úspe-

chom. „Do dejiska MSR sme cestovali s ambíciou prebojovať sa do top 4, čo sa nám napriek menšej komplikácii v základnej skupine podarilo. V nej sme napokon skončili druhé a v semifinále nás čakala domáca Žilina, ktorá dovtedy nestratila ani set. Aj s nami Žilincanky ovládli prvé dva sety, no potom sa moje dievčatá zomkli a predviedli málo vídaný obrat. Zvítazili hlavne v hlave, ukázali veľkú psychickú nezlomnosť, pretože herne na to mali. Postup do finále bol fantastický, v ňom sme chceli samozrejme uspieť, no treba objektívne priznať, že Seničanky, ktoré mali vo svojom strede nezastaviteľnú smečiarku, boli nad naše sily. Napriek tomu chcem dievčatám poďakovať za celú sezónu, dokázali sme, že poctivým tréningom vieme dosiahnuť veľké veci.“ skonštatovala trénerka starších žiačok VK SNV Natália Bodáková. O čosi menej sa darilo juniorkám VK SNV. Tie na finálovom turnaji v Stropkove obsadili ôsmu priečku, s čím veľmi spokojná nebola trénerka junioriek VK SNV

Lenka Miháliková. „V družstve junioriek som mala k dispozícii 17 dievčat, z ktorých do hry mohlo zasiahnuť iba 14 z nich. Dievčatá začali turnaj výborne a nad Bilikovou Bratislava viedli dokonca 2:1 na sety, keď vo štvrtom sete to bolo ešte 13:13. Potom sa však akoby „zlakli“ a stretnutie prehrali. Podobne to bolo i s Liptovským Hrádkom a aj s Levicami. Je na škodu že z troch päťsetových zápasov

sme nevyhrali ani jeden. Ešte v sobotu doobeda sme mali postup do skupiny 1.- 4. vo svojich rukách, ale ukázalo sa, že COP Nitra bola nad naše sily. Umiestnenie je síce dané, ale myslím si, že sme mali na viac, minimálne na Liptovský Hrádok, či na Levice. V tíme sme mali aj staršie žiačky, takže pre nich to bola výborná škola nielen volejbalu, ale aj herných situácií a herného napätia.“ Oliver Buza

Basketbaloví mládežníci priniesli z finálových turnajov o majstra SR striebro a bronz

Mládežnícky spišskonovoveský basketbal opäť potvrdil svoju príslušnosť k slovenskej špičke a ziskom medailí len podčiarkol fakt, že naše mesto je právom označované ako bašta slovenského basketbalu. V májových termínoch sa totiž konali finálové turnaje kadetov a juniorov, a značka BK 04 AC LB Spišská Nová Ves opäť oslavoivo zažiarila.

Kadetom ušlo zlato o chl, Karabín je so sezónou spokojný
Ako prví „na rane“ boli kadeti. Slovenská basketbalová smotánka v tejto vekovej kategórii si dala zraz v Nitre, kde si to štyri slovenské top tímy, ktoré si účasť na finálovom turnaji vybojovali v ťažkých bojoch základnej časti, rozdali vo férovo súboji každý s každým. Mladí Novovešťania podľahli vo svojom prvom vystúpení neskoršiemu Majstrovi SR Sereď 62 – 80. Násled-

ne v dramatickom súboji zdolali Považskú Bystricu 70 – 69 pp a turnaj zakončili výhrou nad dovtedy nezdolanou domácou Nitrou 73 – 54. Vo vyrovnanom formáte skončili v celkovej tabuľke na druhom mieste a spod Zobora si odniesli strieborné medaily. „Odohrali sme tri náročné zápasy, ale nemôžeme sa tomu čudovať, bol tu výkvet toho najlepšieho, čo môže kadetský slovenský basketbal ponúknuť. V prvom zápase so Sereďou sme ťaha-

li za kratší koniec. Dôležitá bola výhra po predĺžení proti Považskej Bystrici a strieborné medaily nám zabezpečil až duel s dovtedy neporazenou Nitrou. Dá sa povedať, že výkony chalanov gradovali od zápasu k zápasu, chceme poďakovať celému tímu za bojovný výkon, tímovú spoluprácu a nezlomnú snahu v záverečnom turnaji a počas celej sezóny.“ skonštatoval strieborné vystúpenie kadetov Spišskej Novej Vsi ich tréner Radoslav Karabín.

Majstrovské ambície sa nenaplnili, Korfanta je rád, že z Považia odchádzame s medailou

V tretí májový víkend sa na finálovom turnaji Majstrovstiev Slovenska v Považskej Bystrici predstavili aj junióri BK 04 AC LB Spišská Nová Ves a ani oni sa nevracali domov bez jagavého kovu. Ich lesk mal tentoraz bronzový nádych. Spišiáci odohrali tri vyrovnané zápasy, v dvoch z nich však ťahali za kratší koniec. „Finálový turnaj Majstrovstiev Slovenska juniorov v Považskej Bystrici bol pre nás vyvrcholením sezóny. Cestovali sme na turnaj s tým, že chceme obhájiť čo najlepšie a mali sme v pláne získať majstrovský titul. Prvý zápas proti Leviciam nám však nevyšiel tak, ako sme si predstavovali. V klúčových momentoch nám chýbal pokoj, vo svojej obvyklej koži neboli ani naši ťahúni. Súper nám v druhom polčase odskočil, tento rozdiel už ostal až do konca zápasu, ktorý sme napokon prehrali 70 – 79. Levice sa následne stali Majstrami Slovenska. V druhý

deň proti Prievidzi sme hrali veľmi dobrý duel a tento sme aj vcelku presvedčivo vyhrali 84 – 74. V treťom zápase s Považskou Bystricou sme hrali o druhé miesto, žiaľ po predĺžení sme prehrali, i keď sme v ňom vyhrávali aj o šesť bodov. Možno nám už dochádzali sily, rotácia bola príliš úzka. V závere sme už nedokázali stav zápasu otočiť a prehrali sme 72 – 82 pp. Za celú sezónu sme v základnej časti skončili na treťom mieste a vo finálovom turnaji sme to potvrdili. Môžeme byť spokojní. V prvej päťke z nášho družstva bol náš Majerčák a v druhej Kobulnický. Som rád, že aj kadeti, aj junióri získali vo svojich kategóriách medaily, opäť sme potvrdili príslušnosť k absolútnej slovenskej špičke, veď len my a Považskobystričania mali na oboch finálových turnajoch svoje zastúpenie. Vďaka za to patrí trénerom, hráčom, rodičom, realizačným tímom ako i všetkým, ktorí akoukoľvek formou pomohli spišskonovoveskému mládežníckemu basketbalu.“ skonštatoval šéftrener BK 04 AC LB Erich Korfanta. Oliver Buza

Kam si dokráčal a kam smeruješ, novoveský futbal?

Bolo že to radosti na trávniku futbalistov FK NOVES SPIŠSKÁ NOVÁ VES po skončení jesennej časti druhej najvyššej futbalovej ligy 2017/18. Spišiaci sa hrdili najvyššími návštevami a okupovali horné poschodia druholigovej tabuľky. Na jar však prišiel tvrdý pád a s krutými následkami. Po troch rokoch Novovešťania opúšťajú druholigovú elitu a padajú do tretej ligy.

Brezovaja mrzí nevyužitý potenciál, návrat bude ohromne komplikovaný

Tak ako to už v športe chodí, ak sa darí tak je to najmä zásluha hráčov a trénerov, ak príde horšie obdobie, na vine sú zväčša funkcionári klubov. Ako sa teda na súčasnú realitu pozerá a ako sa s ňou vyrovnáva dlhoročný manažér futbalistov od rieky Hornád Patrik Brezovaj? „Udržať káder, ktorý na jeseň predvádzal nezabudnuteľné výkony pred početnou diváckou kulisou, sa v našich podmienkach kvôli prirodzenému záujmu ekonomicky silnejších klubov nedalo. S hráčmi, ktorí v lete prišli, sme boli vopred dohodnutí a motivovali ich aj tak, aby sa v druhej lige ukázali a posunuli do klubov, kde si nielen po športovej stránke pomôžu. To je momentálne asi jediná reálna motivačná filozofia väčšiny spišskonovoveských športových klubov. Konkurovať ponukám zahraničných nižších lig často nemôžu ani naši fortunalisti. Niektorí hráči sa v priebehu zimy posunuli do mužstiev, ktoré pracujú na profesionálnejšej úrovni po viacerých stránkach a vo svojej športovej kariére si týmto pomohli. Určite sme však až taký odlišný nepredpokladali, boli sme presvedčení, že sa nám podarí po historickej eufórii z jesene presvedčiť okolie, že dokážeme byť konkurencieschopní. Verili sme, že úspešné pôsobenie osloví niekoho, kto by nám v náročnej druholigovej spoločnosti dokázal pomôcť zabezpečiť ďalšie, možno aj dlhodobejšie pôsobenie. A najmä v tomto sme sa dosť prepočítali a zažili asi najväčšie sklamanie, lebo práve opak bol pravdou. Celá zimná príprava sa potom niesla v neistote, tréningová dochádzka a morálka nebola prirodzene dobrá. Nevedeli sme na čom sme a čo si môžeme vlastne dovoliť. Káder sme aj preto poskladali na poslednú chvíľu hráčmi, ktorí ešte boli dostupní. Tým uprieť snahu nemožno, no futbalovú kvalitu na takú vážnu súťaž viacerí hráči žiaľ nemali. „Varili“ sme z toho, čo sme si mohli dovoliť, no aj tak sme dúfali, že potrebných šesť-sedem bodov na jar získame. Osudovým a dnes už asi všetci vieme, že aj „zlomovým“ momentom jari pre nás bol úvodný domáci zápas proti rovnako zdecimovanému Zvolenu. Mali sme ho pevne pod kontrolou, nepremieňali

sme však jednu šancu za druhou. Takýto zápas „blbec“ pride raz za čas, pre nás prišiel v najnevhodnejšom období. Súper bol dvakrát pred našou bránou a vyhral 1-0. Vtedy som nielen ja začal tušiť, keďže nasledovala séria stretnutí s pre nás ťažkými súpermi, že je to dosť zlé a čaká nás tvrdý boj o druholigový život. Zhrniem to asi tak, že naše mužstvo, ktoré sme si mohli dovoliť zložiť pre odvetnú časť, nemalo potrebnú kvalitu, nehovoriac o tréningovom deficite jednotlivcov s prípravného obdobia a v závere už ani psychické sily, aby sa dokázalo v tejto konkurencii zachrániť. Ako málo nám k tomu nakoniec stačilo, si uvedomíme možno až odstupom času a bude to ešte viac mrzieť,“ hodnotí

sčasti aj argumentom predstaviteľov mesta a samosprávy, ktorých sme samozrejme taktiež žiadali o navýšenie prostriedkov, že výrazná časť z nich sa použila a použije na rekonštrukciu nášho futbalového štadióna. Tá je po len minimálnych investíciách v predšlom období kvôli známym problémom s pozemkami už dnes takmer nevyhnutne nutná. Myslím, že aj futbalisti a najmä naši mládežníci si zaslúžia pôsobiť v dôstojnejšom športovom stánku, akým je v našom meste napríklad zimný štadión, športová hala či napríklad plaváreň. Napriek všetkému si ale dovoľím tvrdiť, že počas troch rokov v druhej lige sme klubu a ani nášmu mestu hanbu neurobili a pripravili futbalovým fanúšikom mnoho

až s odstupom času si uvedomíme, čo sme v posledných rokoch dokázali a v akej súťaži pôsobili. Pre mňa osobne aj s ohľadom na budúcnosť a ďalšie plány klubu je dosť podstatné, aby sme mali čo najskôr v meste dôstojný futbalový stánok,“ doplnil spišskonovoveský manažér.

Ondáš aj Zekucia unisono tvrdia. „Na jar nám chýbala kvalita“

Futbal však na ihrisku nehrajú funkcionári a manažéri, ale futbalisti, ktorých vedie tréner. Zaujímalo nás teda ako sezónu videl kouč Branislav Ondáš, čo im herne chýbalo k tomu, aby boli konkurencieschopní. „Myslím, že nám chýba kvalita a trochu šťastia. Vo

sa často trénuje aj dvojštábovo. Naši hráči musia často kvôli pracovným povinnostiam vynechávať tréningový proces a to sa zákonite odzrkadľuje aj na ihrisku v náročných zápasoch. Ak zoberieme na vedomie ešte problémy s financovaním, tak každý človek, ktorý len trochu rozumie futbalu a vôbec športu, musí chápať, prečo je ťažké hráčov namotivovať a žiadať od nich denno-denne špičkové výkony.“ Ani Ondášovi nie je ľahostajná budúcnosť spišskonovoveského futbalu, no aj on dvíha varovný prst. „Poviem to úprimne, že momentálne neviem vôbec povedať, čo bude s futbalom v našom meste. Je ale určite škoda, že sa tu nevytvorili podmienky pre zotrvanie v 2. lige. Každým rokom bude rásť rozdiel medzi amatérskym tretioligovým a profifutbalom v 2. lige. Vrátiť sa do 2. celoslovenskej súťaže bude veľmi náročné, povedal by som, že v takýchto podmienkach určite nemožné. Je mi to veľmi ľúto, lebo keď som prišiel k mužstvu, tak sme boli na 13. mieste v 4. lige a postupne sme to dotiahli až do 2. celoslovenskej ligy. Myslím teda, že za posledné obdobie sa tu urobilo veľa dobrej práce, no podpora a vytvorenie podmienok pre futbal sa žiaľ veľmi nezmenila. Domnievam sa, že najmä vďaka účinkovaniu nášho mužstva v 2. lige sa konečne vyriešili pozemkové spory pod našim ihriskom a taktiež sa získala dotácia na rekonštrukciu štadióna. Verím, že budeme mať v nasledujúcich rokoch vynovený, pekný štadión, na ktorom by sa mali ale hrať druholigové a nie tretioligové alebo dokonca v katastrofickom scenári aj štvrtoligové zápasy,“ dodáva Ondáš. Pod jeho vedením prešlo v tomto ročníku viacero futbalistov, no asi najvýraznejšiu stopu v tíme zanechal 27 ročný, s jedenástimi gólmi najlepší strelec a hráč Spišiakov, Kamil Zekucia. Srdciara, ktorý v zime odolal fortunálígovým ponukám, zostup tiež nesmierne bolí. „Samozrejme, každý vníma situáciu, ktorá tu nastala, nás hráčov to mrzí, keďže väčšina z nás si vybojovala postup do druhej ligy a prešla tú dlhú a neľahkú cestu po vypadnutí až do 4. ligy. Na každý zápas sme sa so spoluhráčmi pripravovali zodpovedne, v úvode jari sme ešte neboli až pod takým veľkým psychickým tlakom. Ten prišiel pred záverom súťaže, keď sme sa trápili herne a dostávali aj dosť lacné góly. Motivácia nám samozrejme, keďže väčšinu kádra tvorili odchovanci klubu, nechýbala. Chceli sme druhú ligu zachrániť pre naše mesto a našich priaznivcov. Lenže 2. liga je náročná a vážna súťaž, s našim rozpočtom a možnosťami nášho klubu to bola po tom, čo sa väčšina našich protivníkov pred odvetnou časťou posilnila, veľmi náročná úloha,“ realisticky zhodnotil zostupovú jar Zekucia.

Oliver Buza

„Druhá liga je náročná a vážna súťaž, s našim rozpočtom a možnosťami nášho klubu to bola po tom, čo sa väčšina našich protivníkov pred odvetnou časťou posilnila, veľmi náročná úloha,“

ti nevydarenú jar spišskonovoveský manažér. Za jeho slovami sa dá priam vycítiť, že problémom sú, ako inak, financie. Kde sa teda zasekol ich tok? „Samozrejme, vždy je to o financiách, ktoré viete dať dokopy. Pozrime sa ale reálne, čo sa deje v celom slovenskom športe a po príklade nemusíme ísť ďaleko, stačí spomenúť neďaleké Košice. Nehovoriac o situácii ohľadom nešťastného a nedotiahnutého Zákona o športe. Nerobme si preto ilúzie, že práve v Spišskej dokážeme divy. Už pred začiatkom celej sezóny sme dlhšie zvažovali naše možnosti a vedeli sme, že to nebude jednoduché. Určite by som bol ale osobne proti, ak by sme si povedali, že do súťaže nejde. Preto nielen mňa dosť hnevajú názory, ktoré sme taktiež počúvali, načo sme niekam postupovali a mali sme radšej hrať súťaž, na akú máme. Takéto myslenie nemá so športom nič spoločné. Fungovali sme možno v skromných druholigových podmienkach, keďže sa viac financií aj napriek snahe viacerých, ktorí to nevzdali, nepodarilo zabezpečiť. Nemienim však hádzať vinu na niekoho iného, aj keď pochopenie našich ambícií sme samozrejme očakávali. Rozumeli sme

nezabudnuteľných okamihov. Som však ale taktiež trochu sklamaný, že nie všetci asi pochopili jedno, v akej vážnej futbalovej súťaži sme pôsobili a ako ťažko ju bolo po dlhých rokoch pre Spišskú vybojovať,“ dodáva Brezovaj. Na pery a pero sa tak natíska otázka, čo bude ďalej so spišskonovoveským futbalom? „Druholigové pôsobenie bolo pre klub hlavne finančne náročné, možno tá druhá liga bola naozaj momentálne priveľké sústo, ale zanechá určite v mnohých pozitívnu futbalovú emóciu. Vieme aspoň, čo prináša pôsobenie v takejto profesionálnej súťaži a čo je potrebné, aby ste v nej mohli prípadne niekedy v budúcnosti fungovať. S určitým odstupom času to bude potrebné trievo, bez emócií zhodnotiť a povedať si, ako ďalej. Jasné, urobili sa aj chyby, v súčasnosti sme dosť dlhší našej mládeži, to nepopieram. No tiež si musíme uvedomiť a pochopiť, že postavenie a určitá „vážnosť“ klubu sa vždy posudzuje v športovej verejnosti najmä podľa pôsobenia a postavenia mužstva dospelých. Futbal v Spišskej má svoju bohatú históriu a mládežnícku základňu a ani vypadnutím určite neskončí. Dnes ešte možno nie, ale

viacerých najmä domácich stretnutíach sme neboli o nič horší ako naši súper. V zápasoch so Zvolenom, Podbrezovou a Novým Mestom sme boli podľa môjho názoru lepším mužstvom a mali sme vyhrať. Taktiež s Pohroním, Trebišovom, či Šamorínom sme odohrali remízové zápasy, no žiaľ bodovať sa nám podarilo len s Pohroním. Možno to vyznieva alibisticky, ale je veľmi ťažké nahradiť siedmich hráčov, ktorí nás v zime opustili. Chlapci, ktorí prišli, sa naozaj snažili, ale mnohí z nich prišli k nám týždeň pred začiatkom súťaže a aj preto bolo veľmi ťažké nahradiť kvalitu, ktorá nám počas zimnej prestávky odišla,“ skonštatoval novoveský tréner. Namotivovať hráčov, ktorí hrali prakticky zadarmo, asi ľahké nebolo. „Je to ozaj veľmi náročné. Pri mužstve som piaty rok a počas tohto obdobia som bezproblémový priebeh čo sa týka financií zažil asi len jeden ročník. Toto je tretí rok, v ktorom naše mužstvo účinkuje v 2. lige a zabezpečenie klubu a financií je preto omnoho náročnejšie. V podstate ako jediné mužstvo v súťaži sme zložení z 80% z amatérov, ktorí denne pracujú a poobede sa snažia trénovať. Ostatné mužstvá pracujú s profesionálmi, kde